

Informovaný souhlas pacienta(tky) s výkonem

Substituční léčba metadonem

Vážená paní, Vážený pane,

vzhledem k tomu, že jako svéprávný jedinec se podílíte významným způsobem na diagnostickém a léčebném postupu navrženém u Vaší osoby, máte nezadatelné právo být před Vaším rozhodnutím o těchto postupech podrobně informován(a).

Na základě Vašeho aktuálního zdravotního stavu Vám byla lékařem doporučena substituční léčba metadonem.

Co je substituční léčba:

Substituce je náhrada původně užívané ilegální drogy, ve Vašem případě heroínu, či jiného opiátu, látkou známého chemického složení a definované koncentrace. Jedná se taktéž o látku ze skupiny opiátů. Cílem je zabránění rozvoji nepříjemných odvykacích příznaků, které nutí k opakovanému užití ilegální drogy a minimalizace škod, které jsou spojeny s rizikovou nitrožilní aplikací a s působením dalších možných toxických látek, obsažených v ilegální droze.

Jaký je důvod (indikace) této léčby:

Na základě Vaší žádosti a splnění vstupních kritérií budete zařazen(a) do programu substituční léčby metadonem, který je realizován na Oddělení psychiatrickém FN Ostrava. Než zahájíte substituční léčbu metadonem, budete seznámen(a) s podstatou a principy substituce, informován(a) o charakteru užívaného preparátu, jeho možných nežádoucích účincích a interakcích s jinými léky, o praktickém provádění substituce metadonem.

Alternativy léčby:

Další látkou používanou v substituční léčbě závislosti na opiátech je buprenorfin. Buprenorfin je obsažen v lécích pod názvem Subutex nebo Suboxone. Ordinovaný lék je předepisován lékařem na recept zpravidla na týden, v lékárně jej pacient plně hradí. Užívá se ve formě sublingválních tablet zpravidla 1x denně.

Jaký je režim pacienta před léčbou:

Nastavení úvodní substituční dávky metadonu se provádí během hospitalizace na Oddělení psychiatrickém nebo ambulantně, součástí je interní vyšetření a odběr moči a krve na laboratorní vyšetření. Osobní data pacienta jsou s jeho souhlasem poskytnuta Ústavu zdravotnických informací pro potřebu Centrálního registru substituční léčby.

Jaký je postup této léčby:

Jako substituční látka je užíván přípravek metadon v koncentraci 5 mg / 1 ml, účinnou látkou je metadon hydrochlorid, preparát, který původně sloužil k léčbě bolesti. Přípravek je ve formě tekuté směsi, je užíván per os – ústy. K dostatečnému účinku jej stačí podávat v jedné denní dávce. Dávka metadonu se postupně navyšuje během prvních dnů léčby, dokud nejsou potlačeny abstinční příznaky. V úvodu léčby Vám bude podávána dávka v rozmezí 10-40 mg metadonu denně, dále individuálně dle Vašeho zdravotního stavu a rozhodnutí lékaře.

Jaké jsou možné komplikace a rizika:

Mezi nežádoucí účinky metadonu patří závratě, nevolnost, zvracení, svědění, zarudnutí, pocit horka, zvýšené pocení, zácpa, porucha močení, pocity ospalosti, útlum. V případě jejich výskytu je zkontaktujte s lékařem provádějícím substituční léčbu, úpravou dávkování je možné potíže zmírnit.

Při dalším zvýraznění nežádoucích účinků se mohou objevit příznaky předávkování – výrazný útlum, silná ospalost, přecházející v poruchu vědomí až těžké bezvědomí a útlum dýchání. Stav vyžaduje neodkladně lékařskou péči, eventuelně podání protilátky (naloxonu).

Metadon by se neměl užívat v případě těžkého, současně probíhajícího onemocnění, zejména jater a ledvin. Komplikace mohou nastat při současném užívání jiných léků (celkových anestetik, analgetik, sedativ, hypnotik, některých neuroleptik a antidepresiv – tzv. tricyklických antidepresiv a inhibitorů monoaminoxidázy). Zvláště riziková je kombinace s alkoholem či s ilegálními opiáty, může dojít k předávkování s rizikem ohrožení života.

V případě těhotenství je nutno řešit situaci ve spolupráci s lékařem, lze podstoupit detoxifikaci s podporou léky nebo užívat dále metadon jako substituční látku.

Přípravek je návykový, vyvolává závislost. Přerušení užívání vyvolá abstinenci příznaky, zejména bolesti břicha, svalů, křeče, průjem, slzení, prosáknutí nosní sliznice, husí kůže, zimnici, třesavku. Před úplným vysazením je třeba podstoupit detoxifikaci s podporou léky. Tato léčba Vám bude nabídnuta, pokud budete chtít přerušit užívání metadonu nebo budete nucen(a) k přerušení léčby závažnými okolnostmi. Podávaný ve vyšších dávkách zhoršuje schopnost řízení motorových vozidel a obsluhy strojů.

Jaký je režim pacienta během léčby:

Po navedení na substituční dávku dochází pacient pravidelně denně do ambulance Oddělení psychiatrického FN Ostrava, kde užije dávku metadonu pod dohledem zdravotní sestry. Podrobuje se kontrolám lékařem, je mu po indikaci prováděna kontrola moči na přítomnost drog a léků. Dle potřeby jsou mu zprostředkována další odborná lékařská vyšetření. Pokud má pacient zájem o postupné snižování dávky metadonu, dohodne se na takovém postupu s lékařem, u něhož substituční léčbu podstupuje.

Výdej metadonu pro domácí užití povoluje lékař individuálně s ohledem na předchozí dodržování pravidel programu léčby. Metadon vydaný pro užití doma nesmí být poskytnut další osobě, Vámi užívaná denní dávka může být pro jinou osobu dávkou smrtelnou.

V případě uvěznění nebo hospitalizace v jiném zdravotnickém zařízení Vám Oddělení psychiatrické FN Ostrava nemůže substituční léčbu metadonem poskytovat. V těchto případech můžete podstoupit detoxifikaci s podporou léky. Pokud uvedenou situaci předvídáte, informujte o ní lékaře, u kterého podstupujete substituční léčbu. Pacient může být ze substituční léčby vyloučen v případě nerespektování pravidel léčby, zejména pokud se nedostaví k léčbě, bude pokračovat v užívání ilegálních drog a v případě agresivních projevů a krádeží ve FN Ostrava.

Identifikační údaje pacienta(tky):

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	

Identifikační údaje zákonného zástupce, opatrovníka:

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	

Plánovaný výkon:

Substituční léčba metadonem

Vysvětlující pohovor provedl:

identifikace a podpis lékaře

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánované léčby. Dále mi byly vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánované léčby. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánované léčbě zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). S provedením výše uvedené léčby souhlasím.

Dále prohlašuji, že jsem pravdivě informoval(a) ošetřujícího lékaře o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb a nezatajil(a) jsem žádné okolnosti svého zdravotního stavu, které jsou překážkou v provedení výkonu či mohou být v jakékoli souvislosti se vznikem komplikací.

Bylo mi podáno vysvětlení, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších výkonů nutných k záchraně mého života nebo zdraví, budou tyto výkony provedeny.

V Ostravě dne: _____

podpis pacienta(tky), zákonného zástupce,
opatrovníka

Terapeutická smlouva

Substituční léčba metadonem

Smlouva se uzavírá mezi pacientem a lékařem Oddělení psychiatrického Fakultní nemocnice Ostrava – poskytovatelem programu substituční léčby.

Lékař (vedoucí programu substituční léčby) zajistí:

- pravidelné podávání nebo vydávání nebo předepisování substituční látky,
- poskytnutí konzultací v dohodnutých intervalech,
- po předchozí domluvě konzultaci mimo interval, bude-li pacientem požadována,
- revizi průběhu programu podle aktuálního stavu pacienta.

Pacient souhlasí a potvrzuje, že:

- byl plně poučen o průběhu léčby a všech jejích rizicích,
- bude dodržovat režim substituční léčby, se kterým byl předem seznámen,
- zdrží se užívání ilegálních drog a léků, které nebyly doporučeny lékařem,
- souhlasí s poskytnutím svých osobních údajů pro účely hlášení substituční léčby při zachování důvěrnosti těchto dat,
- byl poučen o rizicích interakce substituční látky s jinými látkami (typu alkoholu, sedativ, anxiolytik apod.),
- byl informován o provádění některých činností, jako např. řízení dopravních prostředků, manipulace se stroji, zbraněmi apod.,
- bude jiné lékaře, kteří mu poskytují či budou poskytovat jakoukoliv terapii, informovat o skutečnosti, že prodělává substituční léčbu,
- bude lékaře, který mu poskytuje substituční látku, informovat o jakékoli terapii, již mu poskytují nebo poskytli jiní lékaři,
- v případě výdeje substituční látky pro delší časový interval ji bude zodpovědně přechovávat tak, aby zabránil riziku jejího náhodného nebo neúmyslného užití jakoukoli osobou,
- substituční látku bude užívat výhradně on sám.

Obě smluvní strany souhlasí, že:

- nebudou uplatňovat urážlivé ani výhrušné způsoby chování,
- při každém porušení smlouvy bude průběh programu revidován,
- vážné porušení smlouvy může mít za následek ukončení substituční léčby.

Souhlasím s poskytnutím ve formuláři uvedených údajů pro účely provozování Národního registru uživatelů lékařsky indikovaných substitučních látek, zřízeného podle Zákona o péči o zdraví lidu (č. 156/2004), jehož provozovatelem je ÚZIS. S těmito údaji bude nakládáno v souladu se zákonem č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech. Tento souhlas poskytuji ze své svobodné vůle.

Identifikační údaje pacienta(tky):

Příjmení: _____ Jméno: _____ Titul: _____ RČ: _____

V Ostravě dne: _____
_____ podpis pacienta(tky) _____ identifikace a podpis lékaře